

**Advies Natuurwaarden uitbreiding Albert  
Heijn Stadsfenne te Sneek**



**BügelHajema**  
Plek voor ideeën



# Advies Natuurwaarden uitbreiding Albert Heijn Stadsfenne te Sneek

Inhoud

---

Rapport + bijlage

23 september 2015

Projectnummer 027.47.59.21.00



Ideeën voor een plek



# Inhoudsopgave

|          |                                          |           |
|----------|------------------------------------------|-----------|
| <b>1</b> | <b>Inleiding</b>                         | <b>5</b>  |
| <b>2</b> | <b>Plangebied en voorgenomen plannen</b> | <b>7</b>  |
| 2.1      | Ligging                                  | 7         |
| 2.2      | Huidige situatie                         | 8         |
| 2.3      | Voorgenomen plannen                      | 9         |
| <b>3</b> | <b>Soortenbescherming</b>                | <b>11</b> |
| 3.1      | Vaatplanten                              | 11        |
| 3.2      | Zoogdieren - vleermuizen                 | 12        |
| 3.3      | Zoogdieren - overig                      | 14        |
| 3.4      | Vogels                                   | 14        |
| 3.5      | Amfibieën                                | 17        |
| 3.6      | Reptielen                                | 17        |
| 3.7      | Vissen                                   | 18        |
| 3.8      | Ongewervelden                            | 18        |
| <b>4</b> | <b>Conclusies en consequenties</b>       | <b>19</b> |
| 4.1      | Gierzwaluw en huismus                    | 19        |
| 4.2      | Vogels algemeen                          | 19        |
| 4.3      | Licht beschermde soorten                 | 20        |
| <b>5</b> | <b>Bronnen</b>                           | <b>21</b> |
| 5.1      | Veldbezoeken                             | 21        |
| 5.2      | Gegevens                                 | 22        |
| 5.3      | Literatuur                               | 22        |

## Bijlage



# Inleiding

Supermarkt Stadsfenne Sneek B.V. aan de Middelzeelaan 4 te Sneek is voornemens om aan de noordzijde uit te breiden. Om het plan mogelijk te maken, dient een bestemmingsplanprocedure te worden gevoerd. In dit kader is het conform artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) noodzakelijk een onderzoek uit te voeren naar effecten op de natuurwaarden (soortenbescherming en gebiedsbescherming).

AANLEIDING

Het Advies Natuurwaarden behandelt de ecologische beoordeling van de bovengenoemde activiteit. De effecten op natuurwaarden worden beoordeeld in relatie tot de Flora- en faunawet.

DOEL VAN HET ADVIES

De ligging van het plangebied wordt weergegeven in onderstaand figuur (figuur 1).

PLANGEBIED



Figuur 1. Luchtfoto met de ligging van het plangebied (rood)

Het rapport bestaat uit de volgende onderdelen:

OPZET VAN HET RAPPORT

- beschrijving van het plangebied en de voorgenomen plannen;
- beschrijving van de effecten op de te beschermen natuurwaarden;
- conclusies en consequenties.

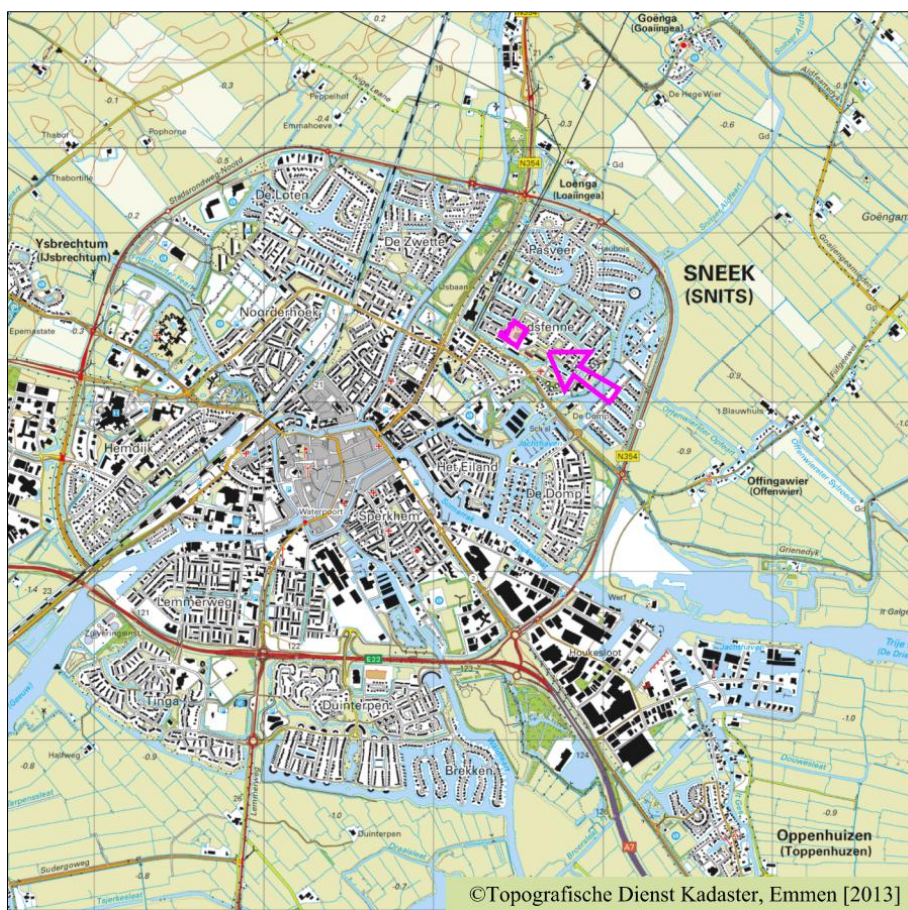
|             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|-------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| INFORMATIE  | <p>De beschrijving van de relevante te beschermen natuurwaarden is gebaseerd op:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- bestaande bronnen zoals databanken, verspreidingsatlassen, waarnemingsoverzichten, rapporten en websites;</li> <li>- verkennend veldbezoek waarbij vooral is gekeken naar kritische en/of beschermde soorten, zowel wat betreft aanwezigheid van als potenties voor deze soorten.</li> </ul> |
| BEOORDELING | <p>Op basis van de bekende gegevens en het veldonderzoek zijn de mogelijke effecten als gevolg van de toekomstige ontwikkelingen bepaald. Daarnaast zijn (de effecten van) deze ontwikkelingen beoordeeld in het kader van de natuurwetgeving.</p>                                                                                                                                                                         |
| BEVINDINGEN | <p>Tot slot worden in het hoofdstuk Conclusies en consequenties de bevindingen van het onderzoek kort weergegeven.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

# Plangebied en voorgenomen plannen

## 2.1

### Ligging

Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom, aan de noordoostzijde van de stad Sneek. Figuur 2 geeft de ligging van het plangebied weer op een topografische kaart. Het plangebied ligt in het kilometerhok<sup>1</sup> 174-561.



Figuur 2. Topografische kaart met de ligging van het plangebied (roze)

<sup>1</sup> Een kilometerhok is een vastgelegd gebied van 1 km bij 1 km. De Topografische Dienst heeft deze hokken ingevoerd als rasterverdeling voor het tekenen van de topografische kaarten van Nederland.

## 2.2

### Huidige situatie

Het plangebied bestaat uit het supermarkterrein van Albert Heijn Stadsfenne (Middelzeelaan 4), een woongebied met vier woningen (Zijlroede 13 tot en met 16) en een bosperceel. In het bosperceel staat een trafohuisje. Het supermarkterrein bestaat uit de bedrijfsbebouwing van de supermarkt en een parkeervoorziening met 85 parkeerplaatsen. Albert Heijn Stadsfenne is sinds 1998 op de huidige locatie gevestigd. De bebouwing bestaat grotendeels uit één bouwlaag met plat dak en aan de voorzijde uit twee bouwlagen. Verder zijn er enkele kleinere groenvoorzieningen en gazon aanwezig.



Foto. Voorzijde van supermarkt

In het woongebied binnen het plangebied staan vier twee-onder-een-kapwoningen (twee bouwlagen met kap). Het zijn woningen uit de jaren '60/'70 van de vorige eeuw. De betreffende erven bevatten zowel aan de voor- als aan de achterzijde tuin. Ook is er een tuinvijver aanwezig.

Het bosperceel (gemeentelijk groenperceel) wordt gevormd door hoog opgaande bomen met daaronder een beplanting van voornamelijk perkplanten.

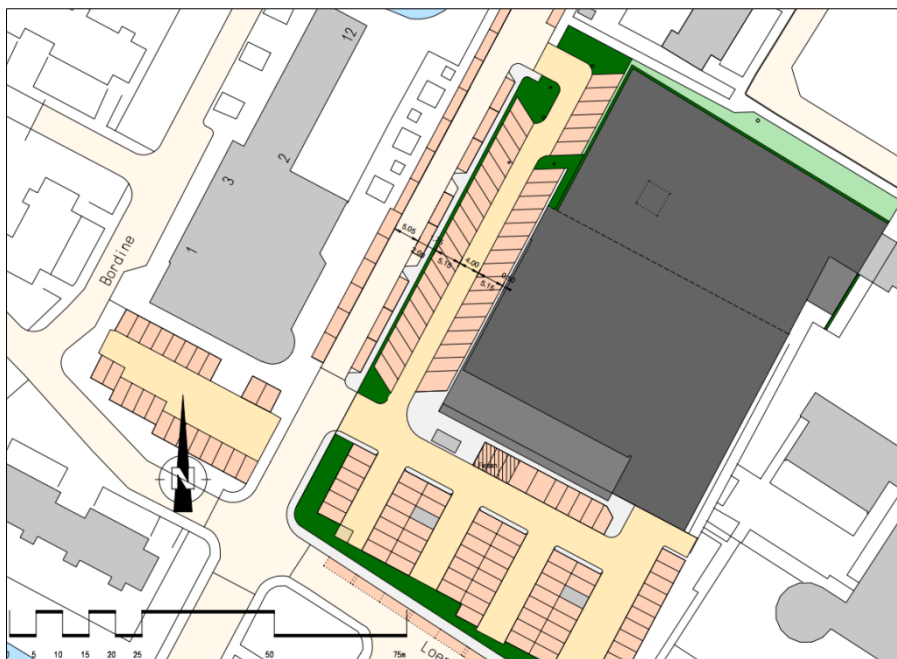


Foto. De vier twee-onder-een-kapwoningen aan de Zijlroede

## 2.3

### Voorgenomen plannen

Het planvoornemen voor de supermarkt betreft een uitbreiding van de bestaande bebouwingssituatie aan de noordzijde. Hiertoe dienen de vier twee-onder-een-kapwoningen te worden gesloopt.



Figuur 3. Planvoornemen (bron: KAT Architecten, 15-01-2015)



# Soortenbescherming



Relevante wetgeving op het gebied van de soortenbescherming betreft de Flora- en faunawet (Ffw). Het onderzoek is uitgevoerd op basis van bestaande gegevens en een veldonderzoek.

WET- EN REGELGEVING

Op basis van de AMvB 2004 betreffende artikel 75 van de Ffw worden de in Nederland beschermde soorten in drie beschermingsregimes ingedeeld. Het gaat hierbij om algemene soorten (soorten uit tabel 1), overige soorten (soorten uit tabel 2) en strikt beschermde soorten (soorten uit tabel 3). Om verwarring te voorkomen, wordt in dit rapport respectievelijk de benaming licht, middelzwaar en streng beschermd gehanteerd (zie bijlage 1). De inheemse vogelsoorten hebben een eigen afwijkend beschermingsregime; ze vallen zowel onder het middelzware als strenge beschermingsregime.

BESCHERMINGSREGIME

Geraadpleegde databanken, verspreidingsatlassen, waarnemingsoverzichten, websites en rapporten zijn met een eigen nummer in de literatuurlijst opgenomen. Op 26 juni 2013 is via een uitvoerportaal de Nationale Databank Flora en Fauna geraadpleegd. Gegevens uit deze bronnen worden bij het bespreken van de verschillende soortengroepen alleen genoemd indien ze een meerwaarde voor het onderzoek hebben.

BRONNEN

Het plangebied is eind juni 2013 bezocht om een indruk te krijgen van de terreinomstandigheden van het plangebied, de omgeving en de voorkomende flora en fauna. Aanvullend zijn er vervolgens in 2014 en 2015 zes aanvullend veldbezoeken uitgevoerd ten aanzien van de inventarisatie van vogels en vleermuizen (zie paragraaf 5.1 betreffende Veldbezoeken).

VELDBEZOEK

Gezien de waarnemingen tijdens de veldbezoeken, de aard van het plangebied, de kennis over leefgebieden van soorten en de beschikbare gegevens, kan van alle soortengroepen met voldoende zekerheid een oordeel worden gegeven over het voorkomen van beschermde soorten in het gebied.

EXPERT JUDGEMENT

## 3.1

### Vaatplanten

Op het supermarkterrein zijn enkele kleinere groenvoorzieningen en gazon aanwezig. De erven van de twee-onder-een-kapwoningen bevatten zowel aan de voor- als achterzijde tuin. Eén van de woningen kwam in de onderzoeksperiode leeg te staan, met als gevolg dat de tuin verruigde. In de tuinen zijn de licht beschermde gewone dotterbloem en gewone vogelmelk aanwezig. Het

INVENTARISATIE

bosperceel wordt gevormd door boomsoorten als berk, linde en Spaanse aak. In de ondergroei zijn onder meer gewone vlier, kornoelje en sneeuwbes aangeplant, met daaronder daslook, gevlekte aronskelk, gevlekt longkruid, gewone vogelmelk, hyacint, tulp, zwarte ooievaarsbek, winterakoniet. Deze soorten staan ook in andere gemeentelijke groenvoorzieningen in de omgeving. In de kruidlaag van het bosperceel staan wilde soorten zoals geel nagelkruid, grote brandnetel, robertskruid, roze winterpostelein, paarse dovenetel en zevenblad.

**TOETSING** Binnen het plangebied zijn de middelzwaar beschermde daslook en de licht beschermde gewone dotterbloem en gewone vogelmelk als perkplant aangetroffen. Daslook is in de omgeving ook in andere gemeentelijke groenvoorzieningen aangeplant. De bescherming heeft geen betrekking op planten die voorkomen op een plaats waar ze als gevolg van menselijke activiteiten terecht zijn gekomen. Gewone dotterbloem, als ook de licht beschermde zwanenbloem, is verspreid in de oeverzone aanwezig van in de omgeving gelegen waterpartijen (buiten plangebied). In de grasberm van de Groenedijk (buiten plangebied) groeit veel gewone vogelmelk.

Op basis van het veldonderzoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep vaatplanten ontstaan. Als gevolg van de activiteiten die het bestemmingsplan mogelijk maakt, worden geen verbodsovertredingen ten aanzien van vaatplanten verwacht. Voor de uitvoering van het plan is voor de soortgroep vaatplanten geen ontheffing op grond van de Ffw nodig.

### 3.2

## Zoogdieren - vleermuizen

**INVENTARISATIE** Het dak van de twee-onder-een-kapwoningen is gedekt met pannen van het model 'Opnieuw Verbeterde Holle'. Het dak heeft een overstek en op de dakrand liggen gevelpannen. Tussen de windweer en de gevelpannen zijn voor vleermuizen geschikte invliegopeningen aanwezig, waardoor de ruimte tussen het dakbeschot en de dakpannen bereikbaar is. De oorspronkelijke luchtspouw van deze woningen uit de jaren '60/'70 van de vorige eeuw is na de bouw gevuld (na isoleren) met minerale wol. De ruimte tussen dakpannen en het dakbeschot wordt bij het betreffende woningtype veel door vleermuizen gebruikt als verblijfplaats. Uit de NDFF komt naar voren dat van de vleermuissoort laatvlieger op korte afstand ten zuiden van het plangebied (Sint Elisabethleane) een verblijfplaats is geregistreerd. De verblijfplaats is aanwezig in een soortgelijk type twee-onder-een-kapwoning als in het plangebied. Het bedrijfsgebouw van de supermarkt vormt vanwege de bouwconstructie geen geschikte verblijfplaats. Alle vleermuizen zijn streng beschermd. Vleermuizen wisselen regelmatig van verblijfplaats en een verblijfplaats is ook beschermd wanneer deze tijdelijk niet in gebruik is.

Om de aanwezigheid van verblijfplaatsen uit te sluiten, dan wel aan te tonen, zijn vier inventarisaties uitgevoerd. De inventarisaties zijn uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol<sup>2</sup>. De methode en weersomstandigheden zijn beschreven in paragraaf 5.1 (Veldbezoeken). In het navolgende worden de waarnemingen per bezoek besproken.

#### **Inventarisatie 4 september 2014**

Op de avond van 4 september 2014 werd de eerste vleermuis, een laatvlieger, waargenomen om 20:56 uur (35 minuten na zonsondergang). Het betrof een overvliegend individu. Om 21:03 uur passeerde een gewone dwergvleermuis (vanuit het oosten) over de achtertuinen van de twee-onder-een-kapwoningen. Om 21:11 uur werd een hoog overvliegende rosse vleermuis gehoord. Op enige afstand van het plangebied werd verder gedurende de rest van de inventarisatie enige malen een ruige en gewone dwergvleermuis waargenomen (o.a. achtertuin Zijlroede 8 en 20).

#### **Inventarisatie 21 september 2014**

Op de avond van 21 september 2014 werden binnen het plangebied geheel geen vleermuizen waargenomen. Op enige afstand van het plangebied werd verschillende malen gewone dwergvleermuis waargenomen (o.a. achtertuin Zijlroede 20 en 30). Ook werden aldaar van deze soort territorium indicerende roepjes gehoord.

#### **Inventarisatie 19 mei 2015**

Op de avond van 19 mei 2015 was het wat betreft activiteiten van vleermuizen wederom rustig in het plangebied. Over het centrale grasveld binnen de weg Zijlroede passeerden om 22:17 uur (54 minuten na zonsondergang) een gewone dwergvleermuis en om 22:25 uur een laatvlieger. Op enige afstand van het plangebied werd verder gedurende de rest van de inventarisatie enige malen een gewone dwergvleermuis waargenomen.

#### **Inventarisatie 7 juli 2015**

Op de avond van 7 juli 2015 was het wat betreft activiteiten van vleermuizen wederom rustig in het plangebied. Achter de woningen aan de Zijlroede 19 en 20 (gelegen buiten plangebied) werden vanaf 22:28 uur (28 minuten na zonsondergang) twee foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Af en toe werd er ook gefoerageerd in het bosperceel binnen het plangebied. Vanaf 23:15 uur begon het licht te regenen. De regen hield 5 minuten aan. Tijdens de opkomst van de regen waren twee individuen gewone dwergvleermuis aan het zwermen (invliegbewegingen) tegen de kopgevels van de woningen aan de Zijlroede 19 en 20. Waarschijnlijk zijn ze kort daarna onder de dakpannen naar binnengevlogen. Na de regen werden ze weer geregeld in de betreffende achtertuin tot ongeveer 23:00 uur foeragerend waargenomen. Naast gewone dwergvleermuis werd alleen om 23:04 uur nog een passerende laatvlieger waargenomen.

---

<sup>2</sup> <http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>

|                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|-----------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| FUNCTIE VOOR<br>VLEERMUIZEN | Op basis van de uitgevoerde inventarisaties blijkt dat er binnen het plangebied geen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. Het plangebied maakt ook geen belangrijk deel uit van het foerageergebied van vleermuizen en er liggen geen belangrijke vliegroutes door of langs het plangebied. |
|-----------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| TOETSING | Op basis van het veldonderzoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep vleermuizen ontstaan. Als gevolg van de activiteiten die het bestemmingsplan mogelijk maakt, worden geen verbodsovertredingen ten aanzien van vleermuizen verwacht. Voor de uitvoering van het plan is voor de soortgroep vleermuizen geen ontheffing op grond van de Ffw nodig. |
|----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

### **3.3**

#### **Zoogdieren - overig**

|                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|----------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| INVENTARISATIE | Hoewel binnen het plangebied geen optimale biotoop voor grondgebonden zoogdieren aanwezig is, kan met name in de tuinen en het bosperceel wel het voorkomen van enkele algemene soorten worden verwacht, zoals bosmuis, gewone bosspitsmuis en huisspitsmuis. Op 4 september 2014 werd binnen het plangebied een foeragerende egel gezien. Het gaat hierbij om licht beschermde soorten. De aanwezigheid van zwaardere beschermde soorten wordt niet verwacht. |
|----------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|          |                                                                                                                                                                                                                                |
|----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| EFFECTEN | Ten behoeve van de nieuwe inrichting zal de bestaande beplanting worden verwijderd. Hierdoor worden leefgebied en verblijfplaatsen van enkele licht beschermde soorten vernietigd. Ook kunnen enkele exemplaren worden gedood. |
|----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| TOETSING | Op basis van het veldonderzoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep zoogdieren ontstaan. In het plangebied komen enkele licht beschermde soorten voor. Vaste verblijfplaatsen van deze soorten worden verstoord en vernietigd (artikel 11 Ffw) als gevolg van de beoogde ruimtelijke ontwikkelingen. Ook kunnen enkele exemplaren worden gedood (artikel 9 Ffw). In het geval van ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor licht beschermde soorten een vrijstelling voor de artikelen 9 tot en met 11 van de Ffw. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. In het kader van de voorgenomen activiteiten is een ontheffingsaanvraag voor deze soorten niet aan de orde. Wel blijft de algemene zorgplicht van toepassing. |
|----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

### **3.4**

#### **Vogels**

|                |                                                                                                                                                                                                                            |
|----------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| INVENTARISATIE | In de bomen en struiken zullen in het broedseizoen algemene vogelsoorten zoals heggenmus, koolmees, merel, winterkoning en zwartkop tot broeden komen. Alle inheemse vogelsoorten zijn zwaar beschermd. Bij de bescherming |
|----------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

van vogelnesten wordt onderscheid gemaakt tussen vogelsoorten waarvan het nest bescherming geniet tijdens het gebruik als broedplaats en nesten die jaar-rond bescherming genieten.

Om de aanwezigheid van vaste nestplaatsen van huismus en gierzwaluw uit te sluiten dan wel aan te tonen, zijn drie inventarisaties uitgevoerd. De methode en weersomstandigheden zijn beschreven in paragraaf 5.1 (Veldbezoeken). In het navolgende worden de waarnemingen per bezoek besproken.

#### **Inventarisatie 26 juni 2013**

De daken van de twee-onder-een-kapwoningen zijn gedekt met pannen van het model 'Opnieuw Verbeterde Holle'. Dit model dakpan biedt huismus voldoende ruimte tussen de dakpannen en het dakbeschot als nestplaats. Tijdens het verkennend veldbezoek verbleven in de nabije omgeving van het plangebied enkele huismussen. Op de nok van Zijlroede 3 (buiten plangebied) was een zingende huismus man aanwezig.

#### **Inventarisatie 10 april 2015**

Op de vroege ochtend van 10 april 2015 werden binnen het plangebied geen huismussen waargenomen. In de omgeving (o.a. Zijlroede 8) waren huismussen druk aan het nestelen; met strootjes verdwenen ze onder de dakpannen.

#### **Inventarisatie 13 mei 2015**

Op de vroege ochtend van 13 mei 2015 waren binnen het plangebied onder het pannendak van de woningen aan de Zijlroede jonge huismussen aanwezig. De oudervogels vlogen met voedsel in de snavel onder de dakpannen. Een (ander) mannetje huismus was op de nok aan het zingen. Bij de andere woningen aan de Zijlroede werd ook veel activiteit van huismussen waargenomen.

#### **Inventarisatie 19 mei 2015**

Op de avond van 19 mei 2015 vloog een klein groepje gierzwaluwen luid gierend laag over de daken van de woningen aan de Zijlroede. Vanaf 21:49 uur vlogen vier individuen 'aan' op verschillende locaties onder de overstek van de kopgevels om vervolgens door een gat bovenin de bakstenen kopgevel naar binnen te kruipen. In de bakstenen kopgevels zijn onder de oversteken op enkele plaatsen kleine openingen aanwezig. De van oorsprong luchtsponw is gevuld (geïsoleerd) met minerale wol. Via de openingen bovenin de kopgevels komen de gierzwaluwen in de spouw, bovenop de minerale wol uit, waarop ze nestelen. Binnen het plangebied werden drie nestplaatsen vastgesteld (Zijlroede 14 en 15) en in het aangrenzend woonhuis (Zijlroede 12) nog eens een nestplaats.

#### **Inventarisatie 7 juli 2015**

Op de avond van 7 juli 2015 vloog een groepje van 23 gierzwaluwen luid gierend laag over de daken van de woningen aan de Zijlroede. Het is waarschijnlijk dat de groep voor een groot deel uit jongen (juvenielen) bestond. Om 22:15 uur vloog één gierzwaluw in bij Zijlroede 14 en één in bij Zijlroede 15.

Om 22:18 uur vloog een tweede gierwaluw in bij Zijlroede 14. Kort daarna verdween een vliegend groepje.

|          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|----------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| FUNCTIE  | Op basis van de uitgevoerde inventarisaties blijkt dat er binnen het plangebied drie nesten van gierwaluw aanwezig zijn en één, mogelijk twee nesten van huismus. In de aan het plangebied grenzende woning (Zijlroede 12) is eveneens een nest van gierwaluw vastgesteld. Het plangebied zelf vormt geen hoogwaardig foerageergebied voor deze vogels.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| EFFECTEN | Als gevolg van het planvoornemen zal het broedgebied van vogels veranderen. De uiteindelijke waarde van het plangebied voor vogels hangt sterk af van de nieuwe groene invulling van het plangebied. Het ligt in de verwachting dat de waarde van het plangebied voor vogels zal afnemen. Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, kunnen nesten van broedvogels worden verstoord en vernietigd. Door sloop van de twee-onder-een-kapwoningen gaan vaste nestplaatsen van gierwaluw en huismus verloren.                                                                                                                                                   |
| TOETSING | Op basis van het onderzoek is een goed beeld van de soortengroep vogels ontstaan. Alle vogelsoorten (uitgezonderd exoten) zijn beschermd. Ontheffing voor het vernielen en verstoren van nesten van vogels tijdens het broedseizoen (artikel 11) wordt in principe niet verleend. Bij de bescherming van vogelnesten wordt onderscheid gemaakt in nesten van vogels die alleen beschermd zijn tijdens het broedseizoen, wanneer het in gebruik is om de eieren uit te broeden en de nestjongen groot te brengen, en nesten die het gehele jaarrond beschermd zijn. Van de ter plaatse voorkomende broedvogelsoorten zijn alleen de nesten gierwaluw en huismus jaarrond beschermd. |

Ten aanzien van vogels in het algemeen dient bij de planning en uitvoering van bouwwerkzaamheden rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor de in en direct rond het plangebied te verwachten vogelsoorten kan dit plaatsvinden door werkzaamheden buiten de broedperiode van aanwezige soorten uit te voeren dan wel op te starten. Tevens kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat vogels tot broeden kunnen komen binnen het plangebied. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Ffw. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt evenwel dat het broedseizoen van ongeveer 15 maart tot 15 juli loopt.

Zoals aangegeven zijn nesten van gierwaluw en huismus jaarrond beschermd. Door sloop van de vier twee-onder-een-kapwoningen gaan drie nesten van gierwaluw en twee nesten van huismus verloren. Voor de sloop van deze woningen dient daartoe een ontheffing van de Ffw, dan wel bij een aanvraag omgevingsvergunning, een verklaring van geen bedenkingen (handelingen met gevolgen voor beschermde planten- en diersoorten) te worden verkregen. In dit kader dienen ten behoeve van het behoud van de functionaliteit en het waarborgen van de staat van instandhouding van gierwaluw en huismus alter-

natieve nestplaatsen te worden aangeboden (5, 7). Ook moet worden gewerkt buiten kwetsbare perioden.

### 3.5

#### Amfibieën

Uit het raadplegen van NDFF blijkt dat in de omgeving van het plangebied waarnemingen bekend zijn van het groene kikkercomplex en kleine watersalamander. De tuinen en het bosperceel zijn geschikt als leefgebied voor licht beschermde soorten zoals bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. In de op enige afstand gelegen watergangen werden enkele malen roepende bastaardkikkers gehoord. Deze laatste soort is sterker dan de andere genoemde soorten gebonden aan oppervlaktewateren. Genoemde soorten zijn allen in Nederland algemeen voorkomende, licht beschermde soorten.

INVENTARISATIE

Bij het vergraven van de bodem kunnen licht beschermde amfibiesoorten worden verwond en/of gedood (verbodsbepaling artikel 9 van de Ffw). Tevens kunnen vaste rust- of verblijfplaatsen worden verstoord en/of vernield (verbodsbepaling artikel 11 van de Ffw). De voorkomende soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen bij ruimtelijke ontwikkelingen onder een vrijstellingsregeling. In het geval van ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor licht beschermde soorten een vrijstelling voor de artikelen 9 tot en met 11. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. In het kader van de voorgenomen activiteiten is een ontheffingsaanvraag voor deze soorten niet aan de orde.

TOETSING

### 3.6

#### Reptielen

Binnen het plangebied is geen geschikt leefgebied voor reptielen aanwezig; daarnaast komt uit het raadplegen van de NDFF naar voren dat in de ruime omgeving van het plangebied geen waarnemingen van reptielen bekend zijn. Er worden derhalve geen reptielen binnen het plangebied verwacht.

INVENTARISATIE

Op basis van het veldonderzoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep reptielen ontstaan. Als gevolg van de activiteiten die het bestemmingsplan mogelijk maakt, worden geen verbodsovertredingen ten aanzien van reptielen verwacht. Voor de uitvoering van het plan is voor de soortengroep reptielen geen ontheffing op grond van de Ffw nodig.

TOETSING

### **3.7**

#### **Vissen**

TOETSING In het plangebied is geen permanent oppervlaktewater aanwezig en de aangrenzende watergang is niet betrokken bij de beoogde ontwikkelingen. Als gevolg van de activiteiten die het bestemmingsplan mogelijk maakt, worden geen verbodsovertredingen ten aanzien van vissen verwacht. Voor de uitvoering van het plan is voor de soortgroep vissen geen ontheffing op grond van de Ffw nodig.

### **3.8**

#### **Ongewervelden**

INVENTARISATIE Het plangebied vormt geen hoogwaardig leefgebied voor ongewervelden zoals dagvlinders en libellen. In het plangebied kunnen enkele algemene niet beschermde dagvlinders, zoals klein geaderd witje en kleine vos, en libellen, zoals blauwe glazenmaker en paardenbijter, worden verwacht. De aanwezigheid van beschermde soorten worden binnen het plangebied op basis van geschikt biotoop niet verwacht.

TOETSING Op basis van het veldonderzoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep ongewervelden ontstaan. Als gevolg van de activiteiten die het bestemmingsplan mogelijk maakt, worden geen verbodsovertredingen ten aanzien van beschermde ongewervelden verwacht. Voor de uitvoering van het plan is voor de soortgroep ongewervelden geen ontheffing op grond van de Ffw nodig.

# Conclusies en consequenties



Uit het onderzoek komt naar voren dat het plangebied een beperkte natuurwaarde kent. Desalniettemin komen binnen het plangebied beschermde natuurwaarden voor.

## 4.1

### **Gierzwaluw en huismus**

Nesten van gierzwaluw en huismus zijn, in tegenstelling tot de nesten van de meeste andere vogelsoorten, jaarrond beschermd. Door sloop van de vier twee-onder-een-kapwoningen gaan drie nesten van gierzwaluw en twee nesten van huismus verloren. Voor de sloop van deze woningen dient daartoe een ontheffing van de Ffw, dan wel bij een aanvraag omgevingsvergunning, een verklaring van geen bedenkingen (handelingen met gevolgen voor beschermde planten- en diersoorten) te worden verkregen. In dit kader dienen ten behoeve van het behoud van de functionaliteit en het waarborgen van de staat van instandhouding van gierzwaluw en huismus alternatieve nestplaatsen te worden aangeboden. Ook moet bij de planning en uitvoering rekening worden gehouden met voor deze soorten kwetsbare perioden.

## 4.2

### **Vogels algemeen**

Ten aanzien van vogels in het algemeen dient bij uitvoering van de werkzaamheden rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Daarbij ligt de nadruk op het verwijderen van beplanting en ander opgaand groen. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen (artikel 11 Ffw). Dit kan plaatsvinden door de werkzaamheden buiten de broedperiode uit te voeren. Tevens kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat vogels tot broeden kunnen komen binnen het plangebied. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Ffw. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

### **4.3**

#### **Licht beschermde soorten**

Binnen het plangebied komen enkele op basis van de Ffw licht beschermde zoogdier- en amfibiesoorten voor. Als gevolg van de beoogde activiteiten kunnen verbodsovertredingen worden verwacht (artikel 9 tot en met 11 Ffw). In het geval van ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor licht beschermde soorten een vrijstelling voor de relevante verbodsbepalingen. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. In het kader van de voorgenomen activiteiten is een ontheffingsaanvraag voor deze soorten niet aan de orde.

## 5.1

### Veldbezoeken

Voor een ecologische verkenning van het plangebied en omgeving is deze op 26 juni 2013 door de heer ing. D.J. Venema bezocht. Tijdens het bezoek zijn plantensoorten genoteerd, maar zijn verder geen volledige vegetatieopnamen gemaakt. De weersomstandigheden waren: half bewolkt, droog en weinig wind.

VERKENNEND  
VELDBEZOEK

Op 4 september en 21 september 2014 en 19 mei en 7 juli 2015 is het plangebied bezocht ten behoeve van de inventarisatie van vleermuizen. Het onderzoek is uitgevoerd op basis van het Vleermuisprotocol dat is ontwikkeld door het Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdiervereniging in overleg met de voormalige Dienst Landelijk Gebied en de voormalige Gegevensautoriteit Natuur.

VLEERMUISONDERZOEK

Vleermuizen maken gebruik van echolocatie om zich te oriënteren in een gebied en voor het lokaliseren van prooien tijdens de jacht. Deze echolocatie vindt plaats door middel van ultrasone geluiden die de vleermuis produceert en zijn soortspecifiek (frequentie en ritme). Met behulp van een ultrageluidsdetector (batdetector) kunnen deze geluiden voor mensen hoorbaar worden gemaakt.

Bij het onderzoek is gebruikgemaakt van een Pettersson D240x ultrasounddetector. Met een Edirol R 09-RH zijn geluidsopnamen gemaakt die later zijn geanalyseerd met behulp van het programma Bat Sound Pro 3.31b. Alle vier inventarisaties vonden plaats onder gunstige weersomstandigheden (zie tabel 1). De inventarisaties zijn uitgevoerd door de heer ing. D.J. Venema.

Tabel 1. Omstandigheden tijdens de vleermuisinventarisaties

| Datum      | Tijdsduur   | Zonsondergang/-opkomst | Weer                                                           | Temperatuur |
|------------|-------------|------------------------|----------------------------------------------------------------|-------------|
| 04-09-2014 | 20:20-22:30 | 20:21                  | licht bewolkt en windstil                                      | 23-20°C     |
| 21-09-2014 | 19:30-21:40 | 19:41                  | licht bewolkt en windstil                                      | 15-13°C     |
| 19-05-2015 | 21:10-23:30 | 21:33                  | half bewolkt en zwakke wind                                    | 18°C        |
| 07-07-2015 | 21:30-23:45 | 22:00                  | bewolkt, zachte wind, korte periode (23:15-23:20) lichte regen | 19°C        |

Op de vroege ochtend van 10 april en 15 mei 2015 en de avond van 19 mei en 7 juli 2015 is het plangebied bezocht ten behoeve van de inventarisatie van vogels. De inventarisaties waren met name gericht op territorium- en nestindicerend gedrag. De bezoeken vonden plaats onder gunstige weersomstandigheden. De inventarisaties zijn uitgevoerd door de heer ing. D.J. Venema.

## 5.2

### Gegevens

1. [www.natuurloket.nl](http://www.natuurloket.nl). Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens: de Gegevensautoriteit Natuur heeft vastgesteld dat ze kloppen. Informatie is te vinden op [www.natuurloket.nl](http://www.natuurloket.nl).

## 5.3

### Literatuur

2. Dienst Landelijk Gebied, Handreiking Flora- en faunawet, Voor werkzaamheden en activiteiten in het kader van bestendig gebruik, bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke inrichting en ontwikkeling, versie 1.1 (werkkader intern), 31 oktober 2008.
3. Dienst Regelingen, Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen, brief met referentie ffw2009.corr.046, 26 augustus 2009.
4. Melis, J. (redactie), Werkatlas Zoogdieren van Friesland (verspreiding tot 15 november 2011), Zoogdiervereniging, januari 2012.
5. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Ministerie van Economische Zaken, Soortenstandaard Huismus Versie 1.1, publicatienummer RVO-S18-401/BF15896, maart 2014.
6. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Ministerie van Economische Zaken, Soortenstandaard Gewone dwergleermuis Versie 1.1, publicatienummer RVO-S12-401/BF15896, maart 2014.
7. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Ministerie van Economische Zaken, Soortenstandaard Gierzwaluw Versie 1.1, publicatienummer RVO-S17-401/BF15896, maart 2014.
8. Stichting RAVON, Waarnemingenoverzicht 2012 (verspreidingsperiode 2003-2012), RAVON 51, jaargang 15 (5): blz. 119-132.
9. Waarnemingenverslag 2007 'Dagvlinders, libellen en sprinkhanen' (verspreidingsperiode 1999-2006), EIS-Nederland, De Vlinderstichting en de Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie.

# B i j l a g e



## Bijlage 1. Wet- en regelgeving natuurwaarden

Relevante wetgeving met betrekking tot soortenbescherming betreft de Flora- en faunawet (Ffw). Relevante wet- en regelgeving met betrekking tot gebiedsbescherming betreft de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbw 1998) en het beschermingsregime van de Ecologische Hoofdstructuur. In het navolgende wordt een toelichting op deze wet- en regelgeving gegeven.

### Flora- en faunawet

Op 1 april 2002 is de Ffw in werking getreden. Het soortenbeleid uit de Vogelrichtlijn van 1979 en de Habitatrichtlijn van 1992 van de Europese Unie is hiermee in de nationale wetgeving verwerkt.

Achter de Ffw staat het idee van de zorgplicht voor in het wild levende dieren en planten (zowel beschermde als onbeschermde) en hun leefomgeving. Die zorgplicht houdt in ieder geval in dat iedereen die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen heeft voor flora of fauna, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten. Diegene moet alle maatregelen nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden verwacht om die nadelige gevolgen te voorkomen, zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken (artikel 2).

ZORGPLICHT

Volgens de Ffw is het verboden om beschermde planten te verwijderen of te beschadigen (artikel 8), beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen (artikel 9) of opzettelijk te verontrusten (artikel 10) en voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen te beschadigen (artikel 11). Ook het rapen of beschadigen van eieren van beschermde dieren is verboden (artikel 12). Tevens moet rekening worden gehouden met de mogelijkheid dat enkele van deze verboden indirect worden overtreden door aantasting van bijvoorbeeld het foerageergebied en migratieroutes.

VERBODEN

Beschermde zijn de inheemse zoogdieren (met uitzondering van huismuis, bruine rat en zwarte rat), alle inheemse vogels, amfibieën en reptielen, sommige planten, vissen, vlinders, libellen, kevers en mieren en rivierkreeft, wijngaardslak en Bataafse stroommossel.

BESCHERMDE  
SOORTEN

Op 23 februari 2005 is de AMvB 2004 betreffende artikel 75 van de Ffw in werking getreden. Deze AMvB deelt de in Nederland beschermde soorten in drie beschermingsregimes in. In de 'Lijst van alle soorten beschermd onder de Flora- en faunawet' worden de soorten ingedeeld in drie tabellen. Het gaat hierbij om algemene soorten (soorten uit tabel 1), overige soorten (soorten uit tabel 2) en strikt beschermde soorten (soorten uit tabel 3). Om verwarring te voorkomen, wordt in dit rapport respectievelijk de benaming licht, middelzwaar en streng beschermd gehanteerd.

BESCHERMINGSREGIMES

|                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| TABEL 1          | <p>Licht beschermde soorten (algemene soorten) zijn in Nederland zo algemeen voorkomend dat wordt aangenomen dat ruimtelijke ontwikkelingen de gunstige staat van instandhouding van deze soorten niet negatief beïnvloeden. Voor deze soorten geldt een vrijstelling voor de artikelen 8 tot en met 12 van de Ffw. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. De verboden, bedoeld in artikel 9 tot en met 11 van de wet, gelden in het geheel niet ten aanzien van mol, bosmuis en veldmuis. Daarnaast gelden ze niet ten aanzien van huisspitsmuis voor zover dit dier zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevindt.</p>                                                                                                                                 |
| TABEL 2          | <p>Voor middelzwaar beschermde soorten (overige soorten) en vogels geldt een vrijstelling in het kader van de Ffw, mits wordt gewerkt volgens een door het Ministerie van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode (zie hierna). Deze gedragscode moet door de sector of de ondernemer zelf worden opgesteld en ingediend voor goedkeuring. Zolang geen gedragscode is opgesteld, moet voor verstoring van de soorten ontheffing worden aangevraagd. Toetsingscriteria voor het verlenen van een ontheffing bij middelzwaar beschermde soorten zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- de activiteit mag er niet voor zorgen dat afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort;</li> <li>- de activiteit moet een redelijk doel dienen.</li> </ul>               |
| TABEL 3          | <p>Ontheffing voor streng beschermde soorten en vogels wordt alleen verleend onder strikte voorwaarden. De algemene beleidslijn hierbij is dat de ingrepen zodanig worden gemitigeerd dat er geen effecten zijn te verwachten op het goede voortbestaan van de soort op de locatie van de ingreep. Toetsingscriteria voor het verlenen van een ontheffing zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- er mag geen andere bevredigende oplossing voor de geplande activiteit zijn;</li> <li>- de activiteit mag er niet voor zorgen dat afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort;</li> <li>- er moet een in of bij de wet genoemd belang zijn;</li> <li>- er wordt zorgvuldig gehandeld;</li> <li>- er vindt geen benutting of economisch gewin plaats.</li> </ul> |
| ACTIVITEITENPLAN | <p>Ten behoeve van een ontheffingsaanvraag artikel 75 Ffw dient een activiteitenplan te worden opgesteld. In het activiteitenplan worden het doel van de aanvraag en een uitgebreide onderbouwing van de activiteit beschreven. Het vormt de basis van de beoordeling door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland van het Ministerie van Economische Zaken.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| AFWIJZING        | <p>Wanneer door middel van het nemen van mitigerende maatregelen een verbodsovertreding wordt voorkomen, kan het eveneens goed zijn om een activiteitenplan op te stellen om het 'zorgvuldig werken' vast te leggen. Dit activiteitenplan kan via de aanvraagprocedure voor een ontheffing artikel 75 Ffw ter beoordeling aan de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland worden voorgelegd. Hierbij wordt dan ingezet op een goedkeuring van de maatregelen,</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

maar een afwijzing van de ontheffingsaanvraag. Door uitvoering van de maatregelen die in het activiteitenplan zijn beschreven, wordt een overtreding van de Ffw namelijk voorkomen en is een ontheffing niet nodig.

Een gedragscode is een document waarin wordt aangegeven hoe bij het uitvoeren van activiteiten of werkzaamheden schade aan beschermde planten en dieren wordt voorkomen of tot een minimum wordt beperkt. Ook wordt in de gedragscode aangegeven hoe in de praktijk zorgvuldig wordt gehandeld.

GEDRAGSCODE

Om te voldoen aan de onderzoeksverplichting naar andere eventueel belemmerende regelgeving zoals gesteld in artikel 3.1.6 Bro, is het voldoende dat een ecooloog vaststelt dat er geen ontheffingen volgens artikel 75 Ffw nodig zijn of dat deze kunnen worden verkregen (ABRvS 23 augustus 2006). Dit oordeel is geldig wanneer het is gebaseerd op goed onderzoek en juridisch navolgbaar is gedocumenteerd, zoals in voorliggende rapportage is gebeurd. De begrippen 'ecoloog', 'goed onderzoek' en 'rapportage' zijn beschreven in de 'Handreiking Flora- en faunawet, 31 oktober 2008' van de Dienst Landelijk Gebied.

BEOORDELING

#### **Natuurbeschermingswet 1998**

De Natuurbeschermingswet uit 1967 voldeed niet meer aan de eisen die internationale verdragen en Europese verordeningen aan natuurbescherming stellen. Daarom is op 1 oktober 2005 de Nbw 1998 van kracht geworden, die de gebiedsbescherming van nationaal begrensde natuurgebieden bundelt. Daarmee zijn de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn in de Nbw 1998 verwerkt.

De volgende gebieden worden aangewezen en beschermd op grond van de Nbw 1998:

BESCHERMDE  
GEBIEDEN

- Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden);
- staatsnatuurmonumenten en beschermde natuurmonumenten;
- Wetlands.

Verder is deze wet de basis voor het nationale Natuurbeleidsplan (structuurvisie) waarin de Ecologische Hoofdstructuur is geregeld.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen Gedeputeerde Staten van de provincies de vergunningen, maar bij landsbelangoverschrijdende gebieden doet de minister van Economische Zaken dit.

VERGUNNING

Bij projecten, plannen en activiteiten in of in de omgeving van een beschermd gebied moet in een vooroverleg tussen het bevoegd gezag en de initiatiefnemer (samen met zijn ecologisch adviseur), worden ingeschat of de voorgestane ontwikkeling een significant negatief effect op dit gebied tot gevolg kan heb-

ORIËNTATIEFASE  
/VOORTOETS

ben. In deze oriëntatiefase vindt een globale toetsing plaats, de zogenaamde voortoets, waardoor een indicatie van de mogelijke negatieve gevolgen wordt verkregen. Op deze manier kan worden bepaald hoe de verdere procedure dient te worden doorlopen en of vergunningverlening aan de orde is. Het bevordert de voortgang van het proces wanneer de initiatiefnemer een aantal globale onderzoeksgegevens voor dit vooroverleg aanlevert. In voorliggend rapport heeft de ecooloog die gegevens beschreven.

|                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-----------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| VERGUNNINGS-AANVRAAG  | Wanneer er geen wetenschappelijke zekerheid bestaat dat er geen significant negatief effect is, moet een passende beoordeling worden uitgevoerd. Indien er mogelijk wel een negatief effect is, maar dit zeker niet significant is, moet een verslechterings- en verstoringstoets worden gedaan. Voor beide toetsen moet de initiatiefnemer de gegevens aanleveren in de vorm van een Nbw-rapport. Het bevoegd gezag toetst deze rapportage op verzoek van de initiatiefnemer. In beginsel verleent het bevoegd gezag alleen een vergunning als zekerheid is verkregen dat de activiteit de natuurlijke kenmerken van het gebied niet aantast. Indien een gebied alleen of mede op grond van een eerdere aanwijzing als natuurmonument is aangewezen, geldt voor dat zelfstandige gebied of voor die specifieke aanwijzingscriteria een lichter afwegingskader met een zekere bestuurlijke vrijheid. |
| ADC-CRITERIA          | Wanneer het bevoegd gezag een passende beoordeling nodig acht, moet rekening worden gehouden met de ADC-criteria. Het project moet dan achtereenvolgens worden beoordeeld op: mogelijke (A) alternatieven, (D) dwingende redenen van groot openbaar belang en verplichte (C) compensatie. Veel projecten zullen niet aan deze criteria voldoen. Het kan daarom gunstig zijn om bij twijfel over effecten een uitgebreider vooronderzoek te doen in de vorm van een natuurbeschermingswetonderzoek. Een interactief proces tussen de onderzoekers, de initiatiefnemer en zijn ontwerpers, biedt daarnaast de mogelijkheid om het plan zo bij te stellen dat significant negatieve effecten worden voorkomen.                                                                                                                                                                                          |
| INSTANDHOUDINGSDOELEN | De omvang van de effecten wordt getoetst aan de instandhoudingsdoelstellingen van het betreffende beschermd gebied. Deze doelstellingen zijn of worden opgenomen in de aanwijzingsbesluiten en de beheerplannen. In het aanwijzingsbesluit van een Natura 2000-gebied staat vanwege welke soorten en habitats en om welke reden het gebied is aangewezen. De instandhoudingsdoelstellingen van een gebied mogen niet worden geschaad.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| BEHEERPLANNEN         | Voor alle Natura 2000-gebieden moeten beheerplannen worden opgesteld. In een beheerplan wordt vastgelegd hoe en wanneer de doelen voor een gebied worden gehaald (instandhoudingsdoelstellingen). Activiteiten in en rondom Natura 2000-gebieden (landbouw, recreatie, waterbeheer) die negatieve effecten op de natuur(doelen) hebben, kunnen ook in het beheerplan worden geregeld, waarmee een integrale aanpak wordt bewerkstelligd. Een beheerplan moet binnen drie jaar na aanwijzing als Natura 2000-gebied worden vastgesteld.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |

## Ecologische Hoofdstructuur

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een samenhangende structuur van gebieden met een speciale natuurkwaliteit (doelen). De EHS moet biodiversiteit en duurzame natuurkwaliteit in Nederland waarborgen. De EHS is een beleidsconcept dat zijn wortels heeft in het Nationaal Natuurbeleidsplan van 1990. In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) staan de plannen van de rijksoverheid met betrekking tot de EHS. Provincies zijn verantwoordelijk voor de realisering van de EHS. In de Provinciale Structuurvisie en Provinciale Ruimtelijke Verordening is dit als beleidsdoel opgenomen.

De EHS bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden;
- toekomstige natuurgebieden;
- beheergebieden.

BESCHERMDE  
GEBIEDEN

Voor de EHS geldt het beschermings- en compensatieregime uit de Nota Ruimte, zoals uitgewerkt in de Spelregels EHS (Beleidskader voor compensatiebeginsel, EHS-saldobenadering en herbegrenzen EHS). In het geval van een ruimtelijke procedure worden ingrepen bij EHS-gebieden door het bevoegd gezag, het college van Gedeputeerde Staten van de provincie, getoetst. Wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS mogen niet worden aangetast. Aantasting wordt alleen verdedigbaar geacht als aantoonbaar is dat het project van groot openbaar belang is en er geen redelijk alternatief bestaat. Hier geldt het zogenaamde 'nee, tenzij'-principe. De aantasting moet zoveel mogelijk worden gemitigeerd. Restschade moet worden gecompenseerd.

BESCHERMING



## Colofon

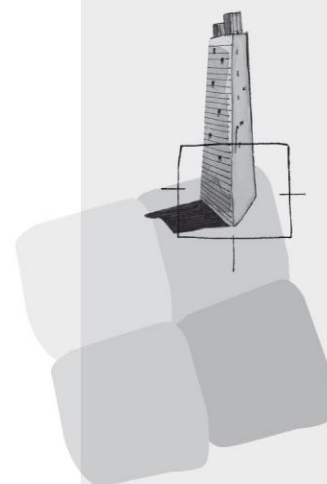
Opdrachtgever  
Albert Heijn Sneek

Contactpersoon  
Supermarkt Stadsfenne Sneek  
B.V.  
dhr. R. Grakist

Rapport  
BügelHajema Adviseurs  
dhr. D.J. Venema

Fotografie  
BügelHajema Adviseurs

Projectnummer  
027.47.59.21.00



BügelHajema Adviseurs bv  
Bureau voor Ruimtelijke  
Ordering en Milieu BNSP  
Vaart nz 48-50  
Postbus 274  
9400 AG Assen  
T 0592 316 206  
F 0592 314 035  
E [assen@bugelhajema.nl](mailto:assen@bugelhajema.nl)  
W [www.bugelhajema.nl](http://www.bugelhajema.nl)

Vestigingen te Assen,  
Leeuwarden en Amersfoort